

Bryssel den 28 november 2022
(OR. en)

14463/22

DEVGEN 198
COHAFA 100
PROCIV 137
RELEX 1484
ACP 120
ENV 1119
MIGR 340
CLIMA 578
COPS 533
SUSTDEV 189
ONU 133

LÄGESRAPPORT

från:	Rådets generalsekretariat
av den:	28 november 2022
till:	Delegationerna

Föreg. dok. nr:	13834/22
Ärende:	Katastrofriskreducering inom EU:s yttre åtgärder – Rådets slutsatser (28 november 2022)

För delegationerna bifogas rådets slutsatser om katastrofriskreducering inom EU:s yttre åtgärder, som antogs av rådet vid dess 3914:e möte den 28 november 2022.

Rådets slutsatser om katastrofriskreducering inom EU:s yttre åtgärder

1. **Rådet konstaterar** att katastrofer, relaterade mänskliga, ekonomiska och miljömässiga förluster och de underliggande sårbarheter som driver på risker och bräcklighet, såsom konflikter, fattigdom och ojämlikhet, ökar samtidigt som ekosystem och habitat riskerar att kollapsa. Konsekvenserna av globala chocker, som miljöförstöring och klimatförändringar, väpnade konflikter, i synnerhet det ryska anfallskriget mot Ukraina, och hälsohot, som covid-19-pandemin, visar att dagens risker är sammankopplade och systembetingade samt kan utvecklas till katastrofer med kaskadeffekter geografiskt sett och i olika sektorer, och hämmar mänsklig utveckling.
2. **Rådet betonar** betydelsen av vetenskapliga rön och bedömningar om klimatförändringar och därav följande faror, deras konsekvenser och effekter, såsom ökade faror kopplade bland annat till klimatet, samt anpassning och begränsning, skydd och andra alternativ från FN:s klimatpanel. För att dessa globala agendor ska uppfyllas krävs bättre tillgång till jordobservation, inbegripet rymdbaserade uppgifter och relaterad infrastruktur, med beaktande av utvecklingsländernas särskilda behov. Rådet betonar också mervärdet av lokala och traditionella kunskaper och tillvägagångssätt.
3. Extrema väderförhållanden och långsamt framskridande fenomen som förvärras av klimatförändringarna blir alltmer vanliga och intensiva och ökar, vid kombination med miljöförstöring, sårbarhet och utsatthet, riskerna för mänskliga och materiella förluster samt naturförluster, varvid anpassningsbehoven, de humanitära behoven och utvecklingsbehoven ökar, och finansieringsgapet för målen för hållbar utveckling ytterligare utvidgas. Skadade ekosystem kan leda till konkurrens och konflikter om knappa resurser, särskilt mark och vatten. Rådet inser behovet av att skyndsamt utöka anpassningsåtgärderna, i synnerhet eftersom klimatet skulle påverkas även om alla utsläpp av växthusgaser upphörde.

4. **Rådet noterar** den prioritering som Europeiska unionen uttryckligen har gett den gröna omställningen och skyddet av den biologiska mångfalden inom ramen för den europeiska gröna given, det mål om klimatneutralitet som avses i den europeiska klimatlagen samt ambitionen, som stöds av återhämtningspaketet, om ett grönare och mer resilient Europa som är bättre rustat att hantera nuvarande och framtida utmaningar, inbegripet inom ramen för sina yttre åtgärder. **Rådet erinrar om** sina slutsatser av den i) 3 juni 2021 – *Att bygga upp ett klimatresilient Europa – den nya EU-strategin för klimatanpassning*, ii) 19 november 2021 – *Vattendimensionen i EU:s yttre åtgärder*, iii) 23 november 2021 om stärkt beredskap, insatsförmåga och resiliens vid framtida kriser, och iv) 3 mars 2022 om civilskyddsinsatser med anledning av klimatförändringarna.
5. **Rådet inser** betydelsen av effektiv katastrofriskreducering, föregripande åtgärder och riskbaserad utveckling för att rädda liv och upprätthålla välbefinnande och värdighet, minska humanitära behov, göra anpassningar till klimatförändringar och uppnå hållbar utveckling och bygga upp resiliens, särskilt i de minst utvecklade länderna och i små östater under utveckling, så att ingen lämnas på efterkälken.
6. **Rådet betonar** vikten av att förhindra, minimera och hantera förluster och skador som hänförs till skadliga effekter av klimatförändringarna, inbegripet extrema väderhändelser (plötsliga) och långsamt framskridande fenomen, och den betydelse som den hållbara utvecklingen, katastrofriskreduceringen, den integrerade vattenförvaltningen, klimatåtgärder och föregripande åtgärder har för att minska risken för förluster och skador. System och infrastrukturer inom ramen för den integrerade vattenförvaltningen, inbegripet de som rör vatten, sanitet och hygien, bör vara mer resilienta och klimatneutrala.
7. **Rådet inser** kopplingarna mellan bräcklighet, konflikter och katastrofer. I bräckliga och konflikttrabbade sammanhang kan katastrofer förvärra de underliggande orsakerna till bräcklighet och drivkrafterna bakom konflikter och därför försvåra möjligheterna till en hållbar återhämtning och fred. Deltagarbaserade och inkluderande förfaranden för katastrofriskreducering och föregripande åtgärder i linje med trevägskopplingen mellan humanitärt bistånd, utveckling och fred kan fungera som ett verktyg för fredsbyggande när katastrofer och konflikter är sammankopplade, medan konfliktförebyggande åtgärder är avgörande för en miljö som främjar katastrofriskreducering. Rådet framhåller behovet av att integrera en flerdimensionell utvärdering av risker, resiliens och konfliktkänslighet i kontextanalysen, planeringen samt övervakningen och utvärderingen av gemensamma insatser i partnerländer, med beaktande av EU:s flerdimensionella bedömningsverktyg och bästa praxis från katastrofriskreduceringsspecifika verktyg¹.

¹ Exempelvis Cadri (initiativet för kapacitet för katastrofreducering).

8. **Rådet inser** att ojämlikhet och fattigdom leder till att katastrofer får andra konsekvenser och framhåller att effektiv katastrofriskreducering kräver att man säkerställer att ingen lämnas på efterkälken och integrerar ett människorättsbaserat förhållningssätt, upprätthåller ett inkluderande fokus på jämställdhet, barns rättigheter, ålder och funktionsnedsättning under alla etapper av planeringen, genomförandet samt övervakningen och utvärderingen av katastrofriskreduceringen, liksom fullständigt, jämlikt och meningsfullt deltagande. I detta syfte bör disaggregerade data användas, och dess jämförbarhet bör säkerställas.
9. **Rådet bekräftar åter** att EU:s yttre åtgärder rörande katastrofriskreducering bör anpassas och bidra till genomförandet av FN:s Agenda 2030 för hållbar utveckling och målen för hållbar utveckling, Sendai-ramverket för katastrofriskreducering 2015–2030 och dess globala mål samt Parisavtalet och dess långsiktiga mål och genomföranderam.
10. **Rådet välkomnar**
- a. resultatet från det sjunde mötet (23–28 maj 2022) för den globala plattformen för katastrofriskreducering², det vill säga Bali-agendan för resiliens, och från mötet (25–26 november 2021) för den europeiska regionala plattformen för katastrofriskreducering³, det vill säga denna plattforms färdplan för en katastrofresilient europeisk och centralasiatisk region senast 2030,
 - b. slutsatserna i 2022 års globala utvärderingsrapport om katastrofriskreducering⁴ och uppmaningen till åtgärder för att i) fastställa värden på vad vi uppskattar, ii) utforma system så att de beaktar hur människor fattar beslut om risker, och iii) omforma styrningssystem och finansiella system så att de arbetar mellan silor, och se till att utformningen sker i samråd med de människor som påverkas,
 - c. EU:s ordförandeskap för Platform on Disaster Displacement som en möjlighet till att stärka insatserna för att ta itu med utmaningarna med befolkningsförflyttningar orsakade av katastrofer, klimatförändringar och miljöförstöring, främja globalt opinionsbildande och stödja multilaterala partnerskap och processer,
 - d. FN:s vattenkonferens 2023 som en möjlighet till diskussioner på högsta nivå och till att åta sig att investera i vatten som ett verktyg för att bidra till resiliens, förebygga och minska riskerna för katastrofer samt mobilisera alla intressenter och sektorer att skynda på åtgärder för vattenrelaterade mål i Agenda 2030,

² <https://globalplatform.undrr.org/publication/co-chairs-summary-bali-agenda-resilience>

³ <https://www.undrr.org/publication/european-forum-disaster-risk-reduction-roadmap-2021-2030>

⁴ <https://www.undrr.org/gar2022-our-world-risk>

- e. ändringarna av lagstiftningen om unionens civilskyddsmekanism, varvid unionens mål för katastrofresiliens fastställs på grundval av befintliga och framåtblickande scenarier, det erkänns att mekanismen spelar en allt viktigare roll i förebyggande av och beredskap inför katastrofer, och ett kunskapsnätverk inrättas för att systematiskt integrera kapacitetsutveckling och vetenskap,
- f. deklarationen från givarna av humanitärt bistånd om klimat och miljö⁵ och klimat- och miljöstadgan för humanitära organisationer⁶, vilka kommer att underlätta gemensamt arbete med att ta itu med de humanitära konsekvenserna av kriser kopplade till klimatet, biologisk mångfald och miljön.
11. **Rådet ser fram emot** fortsättningen av Glasgowdialogen mellan UNFCCC-parterna, relevanta organisationer och intressenter för diskussion om arrangemangen för finansiering av verksamhet för att förhindra, minimera och hantera förluster och skador som hänför sig till skadliga effekter av klimatförändringarna, och **bekräfta på nytt** EU:s och dess medlemsstaters fortsatta engagemang för en fullständig operationalisering av Santiagonätverket så snabbt som möjligt i syfte att främja efterfrågestyrt tekniskt stöd från relevanta organisationer, organ, nätverk och experter för genomförandet av relevanta strategier i de utvecklingsländer som är särskilt sårbara för klimatförändringarnas skadliga effekter.
12. I samband med detta **uppmantar rådet** kommissionen, utrikestjänsten och medlemsstaterna att göra följande:
- a. **Erkänna** att såväl katastrofriskreducering, begränsning av och anpassning till klimatförändringar som andra relevanta strategier bidrar till och fungerar kompletterande för att förhindra, minimera och hantera förluster och skador.
- b. **Säkerställa** att EU:s utvecklings-, freds- och klimatåtgärder samt humanitära åtgärder är riskbaserade, varvid partnerländernas förmåga stärks att vidta förebyggande åtgärder, ta itu med underliggande drivkrafter, hantera framtida chocker och påfrestningar samt på ett adekvat sätt förbereda sig inför, förebygga, anpassa sig till och hantera katastrofer.

⁵ https://civil-protection-humanitarian-aid.ec.europa.eu/what/humanitarian-aid/climate-change-and-environment/humanitarian-aid-donors-declaration-climate-and-environment_en

⁶ <https://www.climate-charter.org>

- c. **Säkerställa** att katastrofberedskap och katastrofriskreducering införlivas i politik och åtgärder som gäller humanitärt bistånd och utveckling, samt **främja** gemensamt finansieringsansvar mellan aktörer inom utveckling, humanitärt bistånd, klimat och fred, med beaktande av varje sammanhangs särskilda karaktär och vilka resurser som finns tillgängliga för att säkerställa att de effektivaste och lämpligaste verktygen används.
- d. **Växla** från reaktiv krishantering till åtgärder, finansiering och riskhantering som är proaktivare, mer framåtblickande och föregripande samtidigt som humanitära principer och internationell humanitär rätt efterlevs, **stärka** samordningen, samstämmigheten och komplementariteten mellan åtgärder och aktörer inom humanitärt bistånd, utveckling och fred med utgångspunkt i de lärdomar som dragits av pilotfasen av genomförandet av trevägskopplingen mellan humanitärt bistånd, utveckling och fred, och **ytterligare förverkliga** trevägskopplingen i alla berörda länder, samt ytterligare dokumentera effektivt genomförande av katastrofriskreduceringsstrategier inom ramen för trevägskopplingen.
- e. **Stödja** integration av föregripande åtgärder i programcykeln för humanitärt bistånd och anpassningsplaner som svar på klimatförändringar, liksom stärkt beredskap och snabb tillgång till stödprogram inom utvecklingsplanering.
- f. **Säkerställa** en strategi för katastrofriskreducering som är konfliktkänslig, lokalt ledd och styrd, barncentrerad, jämställdhetsorienterad, människorättsbaserad och förändringsinriktad, som inkluderar personer med funktionsnedsättning och som tar itu med de bakomliggande orsakerna till klyftor mellan könen och andra ojämlikheter i all politik och praxis.
- g. **Förbättra** samarbetet genom en Team Europe-strategi för katastrofriskreducering och för kampen mot klimatförändringar, med beaktande av Team Europe-initiativet om anpassning till och motståndskraft mot klimatförändringar i Afrika som ett exempel.

- h. **Främja** katastrof-, klimat- och miljöriskbedömningar under hela planeringen och programplaneringen för humanitärt bistånd och utveckling som ett avgörande verktyg för att kartlägga och utvärdera risker, faror och sårbarheter och för att fastställa vilken kapacitet som finns och behövs för att minska de befintliga riskerna och undvika att nya risker uppstår samt stärka katastrofberedskapen. Riskbedömningarna bör vara kontextspecifika och vetenskapligt baserade och innehålla en jämförbarhetsanalys. De bör genomföras från den berörda befolkningens perspektiv, särskilt vad gäller personer i utsatta situationer, och säkerställa ett meningsfullt deltagande från deras sida i analysen, beslutsfattandet och genomförandet av själva bedömningen, med beaktande av frågor som kön, ålder, funktionsnedsättning, etnicitet, inhemskt ursprung eller identitet och andra egenskaper. Vederbörlig uppmärksamhet bör ägnas åt mångfald, flera och överlappande former av diskriminering samt konfliktdynamik.
- i. **Stärka** styrningen för övergripande hantering av katastrof-, klimat- och miljörisker på alla nivåer och inom alla sektorer, öka medvetenheten om katastrofrisker, främja utbildning och övningar, utveckla effektiva samordningsmekanismer och långsiktiga partnerskap mellan olika offentliga myndigheter och berörda aktörer, inbegripet lokala aktörer, urfolk, den akademiska världen, forskningsinstitut och den privata sektorn, samt kvinno-, barn- och ungdomsorganisationer, organisationer för personer med funktionsnedsättning och andra civilsamhällesorganisationer. Lokalt ledda lösningar bör främjas, i linje med de principer för lokalt ledd anpassning som man enades om vid COP 26 inom ramen för Förenta nationernas ramkonvention om klimatförändringar.
- j. **Främja** utformningen och genomförandet av nya och innovativa och människocentrerade strategier, inbegripet finansiering och försäkring i samband med klimat- och katastrofrisk, genom initiativ såsom initiativet Global Shield against Climate Risks, för att öka den makroekonomiska stabiliteten i partnerländerna och säkerställa ett systematiskt, konsekvent och varaktigt skydd av de personer som är mest utsatta och lever i fattigdom, särskilt i instabila länder och utvecklingsländer, med särskild uppmärksamhet på de minst utvecklade länderna och små östater under utveckling. I detta avseende är gränsöverskridande och regionalt samarbete avgörande för långsiktig resiliens.

- k. **Främja** samordningen av insatserna för tekniköverföring och kapacitetssuppleering direkt i de berörda regionerna, med hjälp av innovation och nya vetenskapliga strategier, inbegripet data, för att direkt gynna personer i utsatta situationer, bland annat genom att göra dessa lösningar tillgängliga som globala allmänna nyttigheter. Stödja partnerländerna i utformningen och genomförandet av politik och incitament för att främja miljömässigt hållbara, klimat- och katastrofresilienta investeringar och förbättra klimatsäkringen av infrastruktur, bland annat genom naturbaserade lösningar.
- l. **Minska** miljöavtrycket från EU:s åtgärder inom ramen för unionens yttre åtgärder.
- m. **Stödja** FN:s generalsekreterares uppmaning om att se till att alla människor på jorden skyddas av system för tidig varning inom fem år, med utgångspunkt i den värdekedja för tidig varning som genomgående är människocentrerad och som sträcker sig från riskbedömningar till infrastruktur och lokal uppsökande verksamhet. Rådet konstaterar även hur viktigt initiativet för klimatrisker och system för tidig varning⁷ är för att detta mål ska uppnås.
-

⁷ Detta gäller även andra relevanta initiativ och verktyg, som WMO:s integrerade globala observationssystem (WIGOS), WMO:s informationssystem (WIS), det globala systemet för databehandling och prognostisering (GDPFS), WMO:s samordningsmekanism (WCM), det globala systemet för samlad riskvarning (GMAS), det globala nätverket för grundläggande observation (GBON), den finansiella faciliteten för systematisk observation (SOFF), WMO:s vision och strategi för hydrologi och den därtill sammanhörande åtgärdsplanen, vatten- och klimatkoalitionen (Water and Climate Coalition), alliansen för hydrometeorologisk utveckling (Alliance for Hydromet Development) och andra partnerskap med Världsbanken, den gröna klimatfonden, FN:s utvecklingsprogram, den privata sektorn och andra enheter.